

Zdravko Bučar: Dolenjski jamarski tabori

Jamarstvo je kolektivna dejavnost, zato se jamarji združujemo v klube in društva, kar pa včasih ne zadošča in tako prihaja do različnih oblik medklubskih povezovanj in sodelovanj. Na območju jugovzhodne Slovenije so v šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja, v urbanih središčih zrastle samostojne jamarske organizacije. Tako so se ustanovila društva v Ribnici, Kočevju, Novem mestu, Kostanjevici, Črnomlju in Straži, ki so kmalu začela sodelovati na tako imenovanih medklubskih akcijah. Te so bile pretežno namenjene raziskovanju zahtevnih jam ali brezen, na katere so bili vabljeni tudi izkušeni slovenski jamarji. Stane Klepec mi je posredoval zapiske iz štirih akcij. Prva je bila organizirana leta 1966 v Rajcu, druga 1967 v Zburah, tretja 1970 na širšem območju Bele krajine in zadnja 1978 na Miklarjih, ko se je začelo razmišljati o rednih srečanjih dolenskih jamarjev.

V začetku leta 1979 je bil sprejet samoupravni sporazum o ustanovitvi in delu dolenskih jamarskih taborov. V sporazumu so zapisana pravila obveščanja, organizacije in financiranja taborov. Navedeno je, da so tabori organizirajo zato, da se vsaj enkrat letno izmenjujejo izkušnje pri raziskovanju in obvladovanju tehnike, ter da se krepí povezanost med jamarji. Prav tako je bilo dogovorjeno, da so načrti in zapisniki, ki nastanejo na taboru, last kluba organizatorja tabora.

Prvo srečanje je organiziralo Društvo za raziskovanje jam Kočevje v spomin na tragično preminule jamarje. Imelo je že vse elemente v sporazumu določenih jamarskih taborov. "Bilpa 79", kot se je srečanje imenovalo, je trajalo tri dni. Prvi dan so se jamarji zbrali in vzpostavili prve stike. Drugi dan je bilo nekaj zanimivih predavanj in nato praktično preverjanje pridobljenega znanja. Tretji dan je bila komemoracija ob odkritju spominske plošče ponesrečenim jamarjem, v popoldanskem času pa so jamarji odšli.

Na drugem taboru "Bela krajina 80", v organizaciji Belokranjskega jamarskega kluba Črnomelj, se je že uveljavil dogovorjen princip vsakoletnih srečanj, ki so jih izmenično organizirale dolenske jamarske enote. Vsi trije dnevi so bili namenjeni raziskovanju ali obiskovanju bližnjih jam in brezen.

Tretji tabor je organiziral Klub jamarjev Kostanjevica na Krki, ki je ob tej priložnosti izdal bilten in pripravil razstavo. Tridnevno srečanje je bilo, tako kot predhodno, namenjeno raziskovanju, a tokrat jam in brezen na Gorjancih.

Črti in peti tabor, ki sta ju organiziral DZRJ Ribnica, leta 1982 in Jamarsko društvo Straža, leta 1983, sta bila, tako kot oba predhodna, namenjena raziskovanju jam in druženju jamarjev, s tem da je bila na petem taboru prvič razvita zastava Dolenskih jamarskih taborov.

Šesti tabor je leta 1984 organiziral naš klub v Dolenskih Toplicah. Pripravili smo predavanja o nastanku jam in fotografiranju v jamah, s praktičnim preverjanjem teorije v okoliških jamah. Prvič je bil tabor organiziran samo v dveh dnevih, tako da smo drugi dan pred odhodom predstavili še tovariško pomoč in reševanje iz jam.

Sedmi tabor je interventno organiziralo DZRJ Kočevje namesto Črnomaljšev, trajal pa je samo en dan. Namenjen je bil raziskovanju in merjenju jame Lobošgrote in Vančeve jame.

Osmi tabor je nato organiziral Belokranjski jamarski klub na Tanči gori, kjer smo dva dni raziskovali jame in nabirali gobe.

Deveti tabor so septembra 1987 organizirali kostanjeviški jamarji, trajal pa je tri dni. Poleg druženja in izmenjave izkušenj smo na taboru tudi izmerili jamo Kreščak in obiskali brezno Pikel.

Deseti tabor je bil julija 1988 v Ribnici, poleg druženja in izmenjave izkušenj je program

vključeval ogled zahtevnega brezna Žiglovica ter Podstensko jamo.

Na enajstem taboru so se prvič opravljali izpiti za mlajše jamarje po programu JZS, ustanovila pa se je tudi regijska reševalna služba v okviru Jamarske reševalne službe Slovenije. Tabor je organiziralo straško društvo.

Dvanajsti tabor smo ponovno organizirali mi. V enem dnevu smo na Gorjancih izvedli izpite za mlajše jamarje in predstavitev reševalnih tehnik.

Z dvanajstim taborom se je leta 1990 prekinilo zaporedno menjavanje klubov pri organizaciji taborov. Tako smo naslednje leto ponovno mi organizirali srečanje jamarjev ob vaji Jamarske reševalne skupine Dolenjske in Bele krajine na Srobotniku. Tudi leta 1992 smo ob praznovanju 30-letnice kluba prevzeli organizacijo srečanja v Luknji, kjer smo izvedli izpite za mlajše jamarje, vajo iz reševanja, obisk jame ter družabno srečanje ob obletnici.

Leta 1993 so ribniški jamarji organizirali 13., 14. ali celo 15. dolenjski jamarski tabor, kot je pisalo na vabilu. Na enodnevem srečanju so bil izveden izpiti za mlajše jamarje in prikazano snemanje ponesrečenca z vrvi.

V letu 1994 je Klub jamarjev Kostanjevica v okviru 19. srečanja slovenskih jamarjev

Št.	Datum	Organizator	Kraj tabora	Dogajanje
1	25 - 27. 6. 1979	Kočevje	Bilpa	Predavanja - prva pomoč, arheologija. Odkritje spominske plošče
2	4 - 6. 7. 1980	Črnomelj	Miklarji	Raziskovanje jam in brezen ter obisk Kaščice
3	19 - 21. 6. 1981	Kostanjevica	Kostanjevica	Raziskovanje jam in brez, izdaja biltena in priprava razstave
4	25 - 27. 6. 1982	Ribnica	Francetova jama	Raziskovanje Velikega brezna na Šušnja in Jelenovega žleba. Objava članka v reviji Obramba
5	3-5.6.1983	Straža	Srobotnik	Obisk bližnjih jam
6	23 - 24. 6. 1984	Novo mesto	Dolenjske Toplice	Obisk jam Jazbina, Ahnenloch, Pihalnik. Predavanja speleogeneza, fotografiranje v jamah in prikaz tovariške pomoči
7	9. 11. 1985	Kočevje	Dolga vas	Lobošgrote in Vančeva jama
8	1. 6. 1986	Črnomelj	Tanča gora	Kaščica, nekaj novih jam
9	11-13.9. 1987	Kostanjevica	Kostanjevica	Raziskave jame Kreščak, obisk Kostanjeviške jame in brezna Peke
10	17-19.6. 1988	Ribnica	Francetova jama	Obisk Žiglovice in Podstenske jame ter meritve v Lobošgrote
11	1.7.1989	Straža	Srobotnik	Izpiti za mlajšega jamarja, posvet o reševalni skupini, obisk Velike Prepadni
12	9.6. 1990	Novo mesto	Miklavž na Gorjancih	Izpiti za mlajšega jamarja, prikaz reševanja Obisk Trdinovega vrh in Gabrske jame
13	30. 11. 1991	Novo mesto	Srobotnik, Dolenja Straža	Skupaj z vajo reševalne skupine Dol. in BK v Veliki prepadni
14	28.11. 1992	Novo mesto	Baza 20	V okviru praznovanja 30-letnice kluba izpiti za mlajšega jamarja in prikaz reševanja
15	19. 6. 1993	Ribnica	Travna gora	Izpiti za mlajšega jamarja, prikaz snemar ponesrečenca z vrvi
16	1994	Kostanjevica	Kostanjevica	Skupaj z 19. srečanjem slovenskih jamarjev Izpiti za mlajšega jamarja
17	1996	Črnomelj	jama Malikovec	Izpiti za mlajšega jamarja

organiziral tudi dolenski jamarski tabor z izpiti in delovnim sestankom.

Leta 1995 ni bilo srečanja dolenskih jamarjev, naslednji tabor pa je bil leta 1996 v Semiču, v organizaciji Belokranjskega jamarskega kluba Črnomelj, ponovno z izpiti za mlajše jamarje.

Tabor v Semiču je bil tudi zadnji od srečanj z nazivom Dolenski jamarski tabor. Tradicionalni tabori so izgubil svoj pomen, saj z razvojem raziskovalne tehnike ni bilo več potrebe po skupinskih raziskavah jam in brezen, pojavila pa se nuja po preverjanju znanja na regijskih izpiti. Z racionalizacijo in s poenotenjem sistema izobraževanja so bili regijskih izpiti ukinjeni, tako da ni bilo več potrebe po organizaciji taborov. Pomemben vzrok za prekinitev večletne tradicije druženja pa je gotovo tudi zmanjšana jamarska aktivnost jamarskih sredin v Kočevju, Črnomlju in Straži.

Sodelovanje jamarjev in društev v slovenskem merilu seveda medtem ni zamrlo, saj denimo, pri nas deluje regijska reševalna skupina, skupaj odkrivamo nove in nove rove, izmenjujemo znanja in izkušnje. Mogoče bi ne bilo slabo ponovno pripraviti tudi še kakšen dolenski jamarski tabor!

Skupinski posnetek s tabora v Kostanjevici na Krki leta 1981.

Arhiv JK Kostanjevica na Krki